

1. Az iszlám istenimádat pontos definíciója

Az istenimádat magába foglalja a hívő mindazon rejtett és nyilvános mondásait és cselekedeteit, amelyeket Isten szeret. Az istenimádat tehát mindaz a beszéd, viselkedés vagy tett, amivel a hívő Allah örömét és elégedettségét nyeri el.

Az istenimádat fogalmát az iszlámban sok ember, köztük néhány muszlim is félreérti, mert a tiszteletet gyakran úgy értelmezik, mint rituális tevékenységet (imát, böjtöt, zarándoklatot, adakozását stb.). Az iszlám istenimádata ennél sokkal többet jelent, mivel magába foglalja a muszlim hívők összes cselekedetét, ha azokat Isten nevében és Istenért teszik.

Az iszlám minden egyes hívőtől elvárja, hogy teljesen átadja magát Allahnak, ahogy azt a Korán tanította Mohamed Próféta (béke legyen vele):

„*Mondd [Ó, Mohamed], hogy imádságom, az áldozat[i] állapot, életem és halálom Allahra tartozik, a világok Urára. Nincs hozzá hasonló, nincs neki társa [hisz Ő az egyedüli Isten]. Ennek [megvallására] szólítottam föl, és én vagyok az első muszlim [aki aláveti magát Allahnak].*” (Korán, 6: 162-163).

2. Az iszlám pilléreinek teljesítése az istenimádat elengedhetetlen része

Az iszlám alappilléreinek teljesítése is elengedhetetlen fontosságú.

Az iszlám alappillérei – amennyiben a hívők tiszta szívvel és igaz hittel gyakorolják azokat – erkölcsileg és lelkiileg felemelik az embert, és képessé teszik arra, hogy cselekedeteit minden területen Isten irányítása szerint hajtsa végre.

- Az iszlám vallás első alappillére az egyistenhit, ami az egész vallásnak a lényege.

- Az ima (*szalah*) két szempontból is igen fontos helyet foglal el az iszlámban. Egyrészt az ima megkülönbözteti a hívőket a hitetlenektől, másrészt az imádkozás megóvja a muszlimokat a gonoszság minden formájától, és attól, hogy megszakadjon az Istennel való állandó kapcsolatuk.

Az ima naponta ötször nyújt lehetőséget a muszlim hívők számára a Teremtővel való kommunikációra, amely során a hívő megújíthatja az Istennel kötött „szövetséget”, valamint újra és újra kérheti az Ő irányítását. A Koránban ezt olvashatjuk: „*Egyedül Téged imádunk, és egyedül Hozzád fordulunk segítségért. Vezess bennünket a helyes útra!*” (Korán, 1: 4-5).

Az ima tehát a hit elsődleges gyakorlati kifejezése, továbbá a hívők sikerének alapvető feltétele „*Boldogok a hívők, akik imájukban alázasak.*” (Korán, 23: 1-2).

Mohamed Próféta (béke legyen vele) azt mondta: „Aki betartja [az imádkozást], az az Ítélet Napján fénybe, [mellette szóló] bizonyítékokká és menedékké lesz számára.” (*Ahmed, ad-Dárimi*).

- A gazdag emberek anyagi kötelezettsége (*zakat*) a harmadik pillére az iszlám vallásnak. A Koránban a szalah és a zakat szót legtöbbször együtt olvashatjuk. Az imához hasonlóan a zakat is a hit egy olyan kinyilatkoztatása, amely megerősíti azt, hogy Isten az egyedüli tulajdonosa mindennek a világegyetemben.

Allah sok ember számára ad lehetőséget arra, hogy vagyont szerezzen és az arra rászorulóknak adakozzon belőle. Ezek az emberek nem mások, mint Allah „meghatalmazottai”, mert vagyonukat Allhtól kapták, és aszerint rendelkeznek vele, ahogyan azt Isten megparancsolta. Ezt a Korán a következőképpen összegzi: „*Higgyetek Allahban és küldöttében és adjatok hozzájárulást abból, aminek a birtokában korábbi nemzedékek juttattak titeket.*” (Korán, 57: 7).

Az adakozás tehát egyfajta odaadás, amely az imádsághoz hasonlóan közelebb viszi Urához a hívőt.

A zakat ugyanakkor a vagyon igazságos újraelosztásának egyik eszköze, mivel csökkent a társadalmi osztályok közötti különbségeket és elősegíti a testvériség és a szolidaritás erősödését, mindamelllett jócskán hozzájárul a társadalmi stabilitáshoz, mert a gazdagok lelkét az önzéstől, a szegényekét pedig az irigységtől tisztítja meg. A zakat szerepe elengedhetetlen fontosságú a muszlim társadalom stabilitása szempontjából, mivel az a szegények jogaira és egyben a gazdagok adakozási kötelezettségére támaszkodik. A szegény emberek joga és a gazdagok kötelezettsége azon alapszik, hogy a gazdagok vagyonukat Allhtól kapták, ezért kötelességük adakozni belőle a szegényeknek.

- A Ramadan havi böjt (*szijám*) az iszlám negyedik pillére. A böjtölés lényege a muszlimok testi és lelki megtisztulása. Erről az alábbi Korán-idézetben olvashatunk: „*Ó, ti hívők! Előíratott nektek a böjtölés, amint előíratott azoknak, akik előttetek éltek, hogy erősítse bennetek a hitet.*” (Korán, 2: 183).

A muszlimok Allah parancsára és Allahért böjtölnek. Mohamed Próféta (béke legyen vele) azt mondta: „A Hatalmas és Fenséges Allah azt mondta: Ádám gyermekének minden tette őt illeti, a jótettéért tízszeres, sőt akár még hétszázszoros is lesz a jutalma, kivéve a böjtöt: az ugyanis Engem illet, és Én jutalmazok érte. Ott hagyja a vágját és az ételét Énért. A böjtölőnek két öröme van, ami boldogságot okoz számára: amikor megtöri [a böjtjét], örül ennek; és amikor találkozni fog az Urával, örülni fog a böjtjének.” (Muszlim).

A böjtölés során ugyanabban az időben, a világ minden területén élő muszlimok ugyanazt az éhséget érzik. Ez egyrészt megerősíti az emberekben a közösségtudatot, másrészt kialakítja az emberekben a szegények és az éhezők iránti együttérzést. A böjt nem csak a lelket, hanem a testet is megerősíti, hiszen a böjtölés által a hívők teste ellenállóbbá válik.

- A Mekkába (Isten Házához) történő zarándoklat (*hadzs*) az iszlám ötödik pillére. A zarándoklat különleges egységet teremt a muszlim hívők közt, hiszen ilyenkor a világ minden tájáról sereglenek össze, azonos ruhát viselnek, és egyszerre, azonos nyelven így válaszolnak a zarándoklat hívására: „*Labbaika Allahumma, labbaik!*”: [A hívásodra jöttem Ó Istenem, a hívásodra jöttem. A hívásodra jöttem, nincsen társad, a hívásodra jöttem. Bizony a dicsőség Téged illet, és a jóság Tőled jön, és Tiéd a királyság, nincsen társad.] – mondják a zarándokok, midőn a zarándoklati szándékot elmondják, és elindulnak Mekka felé.

A hadzs szigorú önfegyelmet és odafigyelést követel meg a zarándokoktól, hiszen „Aki elvégezte a zarándoklatot anélkül, hogy refeth-t, (csúnya beszéd, durva viselkedés, házaset) vagy engedetlenséget követett volna el, olyan tisztán tér vissza, mint amilyen azon a napon volt, mikor édesanyja a világra hozta.” – mondta Mohamed Próféta (béke legyen vele) (al-Bukhári). Allah azt mondja: „*Aki nagy becsben tartja Allah kultuszjeleit, [az helyesen cselekszik] hiszen ez bizony a szív istenfélelemből ered.*” (Korán, 22: 32).

3. Minden léptünket az istenimádat irányítja

Vannak olyan emberek, akik azt gondolják a vallásokról, hogy azok a vallási szertartásokon kívül semmilyen hatással nincsenek az emberek cselekedeteire. Az iszlámban az istenimádat meghatározása minden olyan beszédet vagy cselekedetet – akár rejtett, akár nyílt – magában foglal, ami Allahnak tetszik, és Ő érte teszünk. Mivel az iszlám vallás egyben egyfajta életmódot is jelent, ezért megkívánja, hogy követői életüket minden vonatkozásban az iszlám tanításai szerint éljék.

Az iszlám fontosnak tartja, hogy Isten tanításai áthassák a hívők szívét és megjelenjenek a muszlimok mindennapi viselkedésében és cselekedeteiben. Csak azok az istenfélő emberek, akik alávetik magukat a Mindenható Isten akaratának. Allah azt mondja a Koránban: „Nem az a jámborság, ha orcátokat Napkelet vagy Napnyugat felé forgatjátok. A jámborság az, ha valaki hisz Allahban, a Végső Napban, az angyalokban, a Szentírásban és a prófétákban, s aki javait, - bármily kedvesek is azok neki - odaadja rokonainak, az árváknak, a szegényeknek, az utazásban arra rászorultaknak, koldusoknak, s a rabszolgák kiváltására. Elvégzi az imát és megadja [az évi] zakatot [anyagi segítséget nyújtanak az arra rászorulóknak], akik teljesítik kötelezettségeiket, ha kötelezettséget vállaltak, akik állhatatosak a szükségben, bajban és megpróbáltatásban. Egyedül ők az igazak és ők az istenfélők.” (Korán, 2: 177).

A jámborság cselekedeteinek tehát csupán egy része a vallási szertartások. Mohamed próféta így beszél nekünk a hitről, – amely az istenimádat alapja: „A hit hatvan és még néhány ágból áll, amelyek közül a legmagasabb Allah egyedüliségében való hit – ez azt jelenti, hogy nincs más Isten Allahon kívül – és a legalacsonyabb pedig egy akadály eltávolítása az útról (nehogy valaki megbotolják benne).” (al-Bukhári).

A tudás szomjazása az egyik legmagasabb rendű istenimádat. A Próféta azt mondta: „a tudás keresése minden muszlim kötelessége.” (at-Tabaráni) és azt mondta, hogy „Aki a tudás keresése kedvéért útra kel, annak Allah könnyűvé teszi az utat a Paradicsomba.”

Az udvariasság, az együttműködés szintén az istenimádat részei akkor, amikor az Istenért teszünk azokat, ahogy a Próféta mondta: „Nem hisz igazán senki közületek addig, amíg nem kívánja hittestvérének ugyanazt,

amit önmagának kíván,” valamint: „ha barátodat mosollyal fogadod, akkor jót teszel”, „a jó szó: kegyes cselekedet.”

Érdeemes megemlíteni, hogy *a kötelesség teljesítése* is egyfajta istenimádat. A Próféta azt mondta: „A család tagjaival való kedvesség egyfajta istenimádat, mint az is, amikor valaki házastársának élelmet ad.”

Az istenimádat körébe tartoznak azok a tettek is, amelyeket a Próféta utasításainak megfelelő módon teszünk. A Próféta egyszer azt mondta társainak, hogy „akkor is meg lesznek jutalmazva, ha feleségeikkel házasságot élnek; a társak megrökönyödtek, és azt kérdezték: „hogyan kaphatnánk jutalmat azért?” A Próféta akkor megkérdezte őket: „Tételezzük fel, hogy tiltott úton elégititek ki vágyaitokat (paráználkodtok); nem gondoljátok, hogy ezért büntetést kaptok majd?” Ők azt válaszolták: „De igen.” A Próféta azt mondta: „Tehát, ha azt megengedett módon teszitek, feleségeitekkel, akkor jutalmat kaptok.” Ez azt jelenti, hogy ez a tett is az istenimádat körébe tartozik. Az iszlám tehát a nemi kapcsolatot nem tekinti alantas dolognak, amit az embereknek el kell kerülni. Ellenkezőleg, az iszlámban az ideális ember a házasságban él. A nemi kapcsolat csak akkor alantas és bűnös, ha házasságon kívül.

Az előzőekből világos az, hogy **az istenimádat** az iszlámban egy nagyon átfogó fogalom, amely **minden tetteinket és egész életünket magában foglalja, amíg az Allah törvényeivel összhangban van, szívünk az Ő tiszteletével van eltöltve, és végcélunk mindig az marad, hogy Allah tetszését elnyerjük. Istent szolgálni annyi, mint Őt megismerni és megszeretni, a haragjától tartani és a jutalmában reménykedni, valamint az élet minden kérdésében az Ő útmutatása szerint élni, elkerülni a gonoszokat, a zsarnokságot; kegyelmet és igazságot gyakorolni.** Az ilyen módon leélt élet minden mozzanata, az alvás, az ébredés, az evés, az ivás, az istenimádat részévé válik.

Az iszlám az emberi életet minden szinten szabályozza: Az egyén, a társadalom, a gazdaság, a politika és a lélek szintjén. Nagyon ösztönző lehet az, amikor valaki rájön arra, hogy Isten minden tevékenységét istenimádatnak veszi. Ez ösztönzi az egyént arra, hogy cselekedeteiben csakis az Isten tetszését keresse és mindent a lehető legjobban tegyen, akkor is, ha figyelik, és akkor is, ha egyedül van. Hiszen mindig jelen van az állandó

„felettes”, Aki mindent tud, és mindent lát, azaz az Isten, Allah.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

6. szám

AZ ISTENIMÁDAT FOGALMA AZ ISZLÁMBAN

Magyarországi Muszlimok Egyháza

1116 Budapest, Sáfrány utca 43.

Mobil: +36 20 204 5852

Tel.: +36 1 208 4040

<http://www.iszlamegyhaz.net/>